

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 ”
Negyed évre 3 ”
Vidéki előfizetők bélyegköltsége egész évre 2 K.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Simonffy-utca 1/c földszint balra. (Piac felől 3-ik ajtó.)

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa György könyvelő kezeihez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

PIAC-U. 58. sz. alá helyeztetett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s gummiarú gyári raktára.

TELEFON 644.

Végh Gyula, szücsmester

Elsőrangú modern szücsárú vállalata oooooooooooooooooooooo
Kész árúknban a legnagyobb választék. — Boák és karmantyuk dusan felszerelt raktára ooooo

Debreczenben, Szent Anna-utca 3. szám alatt

CSILLAG ARTHUR

könyv-, mű-, zenemű- és papirkereskedés
DEBRECZEN, VÁROSHÁZA-ÉPÜLET.

Irodalmi és zenemű ujdonságok, tankönyvek. ooooo
Különlegességek levélpapírokban és borítékokban.
Ügyvédi nyomtatványok, üzleti könyvek és írószerek nagy raktára. oooooooooooooooooooooooooooooo
Telefonszám 317. Telefonszám 317.

A Goldmark kalapgyár

értesíti a m. t. hölgyközönséget, hogy fehér-filz kalap-ujdonságai megérkeztek. Beszerezhetők: **MAROSSY GIZELLA** vezetése alatt álló kalap-szalomban oo
Szent-Anna-utca 3-ik szám alatt.

Mandel Lipótnál

Egységárak

12-16-20-24 korona.

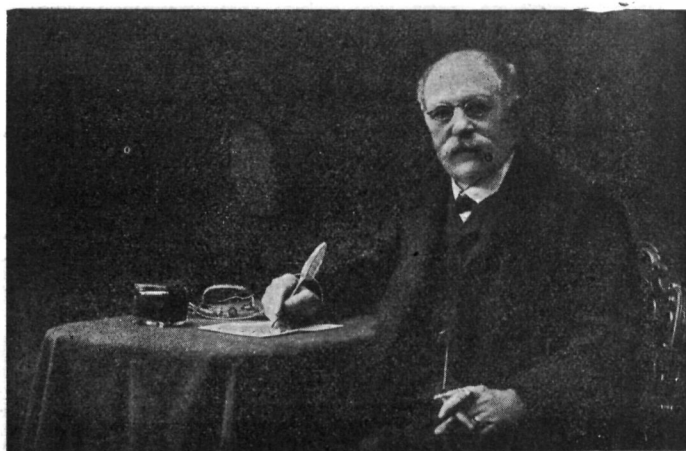
Orvosságot és vegyvizsgálatot
PONTOSAN KÉSZIT VVVVVV

Dr. SZELENYI, Piac-utca 30.
KOSSUTH-PATIKA. VVVVVV

Elismert legszebb uridivat ujdonságok
ITA- ÉS BORSALINO KALAPOK
FRANK TESTVÉREKNÉL
DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-u. sarok.
Telefonszám 749.

HARISNYÁK, KESZTYŰK
óriási választékban rendkívül olcsón
LANTOS CSIPKEÁRUHÁZÁBAN
SAS-U. 4.
Kölcsönsegélyző palota. ooo Telefon szám 12—50.

FÉRFI-, FIU- és GYERMEKRUHA
leszállított áron
GRÜNFELD A. és TÁRSA DEBRECZEN.
***** (Kistemplom mellett. Sarok bolt.) *****

KÖNYVES TÓTH KÁLMÁN,
ref. lelkész, aki most éli írói és költői működésének 50 éves évfordulóját.

Elegáns női felöltők
Sikkes színházi blouzok
Kosztümök és Pongyolák

KOMLÓS GÉZA

áruházában (az új megyeháza mellett)

Debreczen, Piac-u. 52.

BLATTNER JÓZSEF
üveg-, tükör- és porcellán-kereskedése
DEBRECZENBEN, CSAPÓ-UTCA 1.
E szakban legolcsóbb árak! VVVVVVVVV

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divatterme ——— VÁROSI UJ BÉRHÁZ.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az építkezés miatt a Piac-utcai barakban volt üzlethelyiségemet a Piac-utcai VÁROSI UJ BÉRHÁZBA (baloldai 3-ik bolt) helyeztem át. Kérem továbbra a nagybecsű pártfogásukat. Kiváló tisztelettel **MOSKOVITS JÓZSEF** uri szabó. ———

KEZTYÜK, KÖTSZEREK,
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schön Sándor

kesztyü, kötszer- és orvosi
műszertárában

Piac-utoza 26. sz. előtti barakból áthelyezett Piac-
és Csapó-utoza sarkán lévő volt Kálnai-féle üzlet-
helyiségbe a BIKÁ-SZÁLLODÁVAL szemben. +++

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES
SAVANYUVIZ.

Nem fáj a feje másnap ha

Littke pezsgőt iszik

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

MIHALOVITS JENO

GYÓGYSZERTÁRA ÉS GYÓGYSZERÉSZETI MŰ-
LABORÁTORIUMA A „KIGYÓHOZ”.

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 31. SZ.

VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

A bel- és kül-
földi gyógyszer-
különlegességek,
— hasonszerű
gyógyszerek, köt-
szerek, szepítő-
szerek — legne-
gyobb raktár a
Debreczen és vi-
::: dékére. :::

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alaptőke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-
állomány nyolcmillió korona.

Érdeklődősségekben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltóleszámitolás, törlesztés és
jelzálogkölcsönök. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitel-
levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruaktár,
Safe-deposit (magánletét pénztár).

Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár r.-t., Náudvari takarékpénztár
r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospércs.

Gyógyárúk, vegysze-
rek, gummiárúk, köt-
szerek, gazdasági és
állatgyógyászati cik-
kek nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszer
különlegességek.

ELSŐRANGU

férfi-, fiu- és
gyermekruhák

a legolcsóbb szabott
árak mellett

BALÁZS JENŐNÉL

kaphatók, PIACZ-U. 61. SZÁM. Telefon 628.

A gör. kath. püspökség és Baltazar.

Dr. Baltazar Dezső református püspök még ugyabbul van az 1913-as évvel, mint mi többi, minden dolgainkat észszerencsétlenkedő emberek.

Ami az észszerencsétlenkedést illeti, ez a fényes jövővel kecsegtető, kiváló szellemi kvalitásokkal rendelkező főpap ebben az esztendőben fölülmulta az utolsó szövetkezeti igazgatót is erkölcsi sikerek és illetőleg sikertelenségek tekintetében.

Eddig úgy állott az ország közvéleménye előtt, mint legkiválóbb szellemi előkelőségünk, akit kiváló tudása és a Gondviselés kegye ritkaságként emelt olyan fiatalon a Méliuszok, Révészok lelkészi trónjára, amilyen fiatal életévekkel református pap alig érvényesült ilyen mértékben a református egyház történetében. Népszerűségét mi sem bizonyítja inkább, minthogy az összes magyar református papság praeses-e, vezére lett, országos szervezetük keretei közt.

*

Alig egy év múlt el azóta!! Olyan kevés idő, nemcsak a végtelenség, de még egy ember életében is. És ez a csekély időcske elég volt ahhoz, hogy Baltazar püspök népszerűségének virágai lehervadjanak, hogy egyéni kiválóságának fénye elhalványodjék.

Politikai vizekre való kihajózása volt első baklövése. Mi voltunk az elsők, akik bár rokonszenvezünk a kormány békés munkálkodásra törekvő működésével, megjósoltuk neki: mert a lekipásztor legyen pap és ne politizáljon. Csunya támadások és csufos bukás lett vállalkozásának eredménye s hogy mennyire volt ez kihatással tekintélyére, bizonyítják azok a határozatok, melyek mindenike ellene szól. Most legutóbb még a tanítói lap ügyében is leszavazták a püspök urat. Hát kellett ez neki?!

*

Most ismét csunyán blamirozta magát Baltazar egy kijelentésével, melyet a görög katolikus püspökség Debreczenben való elhelyezése tárgyában tett.

Az ország legelső keresztény és keresztény lapja, a *Budapesti Hírlap* egy vezércikkben támadja ezért Baltazárt s a *sorok közt* ostobasággal vádolja.

Hát a görög katolikus püspökség elleni csodálatos ellenszenvé és kicsinyes féltékenysége a püspök urnak igazán elítélendő. Debreczen város minden rendű és vallású lakosságának eminens érdeke, hogy a püspökség itt állítassék fel, miután Dorog most már semmiképen nem kaphatja meg. De eminens érdeke ez az ország egész *magyarságának*.

És szerencse, hogy nem dr. Baltazar püspök fogja ezt a kérdést eldönteni, akinek szava egyre kevesebb lesz saját hívei előtt is. Mert az igazságnak, helyén való, egészséges gondolkodásnak mégis győzni kell, az elfogult kicsinyeskedésekkel szemben.

És a görög katolikus püspökség székhelye Debreczen lesz.

Spectator.

Kovács Gyula
és Társa női divattermei
DEBRECZEN, PIAC-U. 55. Hungária kávéház mellett.

Francia műveltség.

A Debreczeni Szemle számára írta: BÉOTHY ALI.

II.

Önök, hölgyeim és uraim, joggal kérdehetik, hogy hát mit érdekel minket a francia kör, meg a francia fölolvadás? Ha olvasni akar, olvasson magyarárt s azt is — sokkal jobban teszi — olvasson magának.

— Szép, szép ez a maradiság, uraim, magyar honfiui szempontból is, a kemény karakter szempontjából is... de nem hasznos a hazára. Méltóztassanak egy kissé tovább nézni s az utódokra is gondolni; de meg a múltra és jelenre is. Négyszáz év óta ül a német, vagy ha úgy tetszik az osztrák a magyar nyakán és szítja a vérért.

— Nem tesz semmit, — méltóztatnak mondani. — Van elég, jut is marad is; meg ennek is, mint mindennek, egyszer csak vége lesz.

— Igen, vége lesz, de hogy? Az államok és a nemzetek életében ezen úgy nincs ugrás, mint a természetben. Az osztráktól függő Magyarország sorsának önkényt jövő, természetes kifejlését a függetlenségben látni tiszta döreség. Tessék csak a volt szomszéd, a volt Lengyelországra pillantani s annak példáján okulni. Ami pedig a bővérűséget illeti, azt a mai gazdasági válság nem épen látszik igazolni.

Nehéz, erős, az egész országra kiterjedő öntudatos védelmi munka kell ahhoz, hogy az ország nemzetközi helyzete ne hátra, mint eddig, de előre fejlődjék. A mai helyzet súlyosabb, mint valaha. Hiába az önbizalom és büszkeség itthon az országban, még inkább a megyében, legfokozottabban kinek-kinek saját falujában. Ha majd csak a falu marad magyar a valamikor független Magyarországból, bizony az, tessenek elhinni, nagyon gyöngye alap lesz a magyar büszkeség föntartására. Pedig eddig csak az osztrák feküdt az ország hátán, az orosz állott őrt feje fölött, az ugynevezett nemzetiségek sok válfaja terjeszkedett testében, most azonban, — hogy a gondnokság és az őrizet teljes legyen — a felszabadult s megerősödött balkán-népek fédératiója már a közel jövőben szinte őrség lesz az ország lábánál. Ennyi őrizet, ennyi gondoskodás mellett az ország csak el nem vesztet?

A 11-ik órában még talán nem késő, de már nem is halasztható egy oly nagy nemzetnek műveltségét áthonosítani, barátságát megnyerni, érdekét Magyarország érdekéhez kötni, amely nemzet Magyarország magyarságát nem veszélyezteti. Ez a nemzet a legnagyobb nemzet, a francia, mely az európai műveltség haladását századokon át vezette, ma is vezet, még akkor is vezette, mikor harci dicsőségét 1870-ben a nyers erő egy pillanatra letörte. Lám e tekintetben előrelátóbbak voltak a balkán-népek. Előrelátóbb volt Románia is, ami önöket uraim, még közelebről érdekli. Bölcseneknek keveset: kis felhőben van a nagy vihar Erdély fölött. Egész Magyarország fölött és rajta körül pedig nagy a felhő.

Az őszi idény újdonságai **női felöltőkből. Sport kabátok** 16 koronától feljebb. **Gyermek és Leányintézet** kabátok dus választékban. oo Pongyolák, blousok.

NŐI- és LEÁNYKALAPOK szolid elismert legolcsóbb **szabott árakon**

Ujra látom az urak ajkán a gunymosolyt, mely azt kérdi:

— Hogy hát ily nagy határt hogy lehet elérni egy vidéki város „Francia-kör“-ével?

— Kis okok összetétele szül nagy eredményeket. Magyarországon van legalább harminc oly nagyobb vidéki város, melyekben a francia műveltség meghonosítására és terjesztésére, idővel fokozatosan erősödő kört alakítani lehetséges. Tessék tehát egészséges szervezettel ezt a harminc kört fölállítani és mindenütt az országos jelentőségű, vázolt cél szem előtt tartásával vezetni; tessék azon kívül minden kör székhelyéről évenként csak tíz ifjú magasabb iskoláik, illetve tanulmányaik végzésére Franciaországba küldeni: majd meg méltóztatnak látni, hogy tíz, husz év után mily nem remélt országos jelentőségű lesz az eredmény. És miután valahol kezdeni kell, miért nem épen Debreczenben, az ősi tiszta magyar városban?

Nem álalom magam a hiu reménnyel, hogy szavam nem hangzik el a pusztában. Ahol szokás mindent a magas kormánytól várni, ahol szokás a szó értékét a szólónak földje szélessége, rangja, magassága, hivatalos hatalma kiterjedése szerint mérlegelni: ott talán jobb komolyan egyáltalán nem szólni annak, akinek se földje, se rangja s aki még csak nem is miniszter. Elvégre is már a szentírás úgy mondotta hogy: „sokan voltak a hívottak s kevesen a választottak“. Tehát senkit nem hívok s nem szólok tovább.

— Eddig is kár volt! — mondják az urak egyhangulag.

— Amen! — felelem én.

KRÓNIKA.

Debreczeni művészek Budapesten.

Ha a fővárosban jár a debreczeni ember, feltűnő, hogy mennyi ismerős arccal találkozik utcán, kávéházban s egyéb nyilvános helyeken. Szinte feltűnő nagy a volt debreczeni színészek száma. Azoké, akik itt játszottak valamikor. Egy részük fővárosi színházakhoz került, mint legutóbb Lugossy Béla, Virányi Sándor, Gerő Ida, nem szólva a Tapolczai Dezsőkről, Rózsahegy Kálmánokról.

Ott játszik most már óriási sikerek közt Zilahy Gyula, a debreczeniek volt zsenialis művész-igazgatója is. Bálint Dezső, a Royal-mulató igazgatója, a nagy magyar színház-ember szerződtette a Royal-mulatóba, mely műsorán a legnagyobb művészek is helyet biztosít. — Egyébként mulatóban olyan gazdag műsort, mint a mostani, még a külföldön se tapasztaltunk.

Itt arat Zsül estéről-estére frappáns sikereket két pompás kis egyfelvonásosban...

Ő, a nagy művész, a Debreczenből méltatlanul elüldözött művész-igazgató csak kenyérhez jutott, de mennyien köszálnak ott Budapest utcáin és a New-York kávéházban szerződés nélkül. A mi régi, kedves ismerőseink közül lépten-nyomon találkozunk

eggyel-kettővel. És kérdéseinkre egy és ugyanaz a válasz:

— Hja, a mai viszonyok, sehol se kell az igaz művész-anyag.

Zilahyné S. Vilmárol nem szólunk. Ő most pihen s legközelebb egy opera ensemblejában foglal helyet. De ott vannak a szerződés nélküliek közt Rédey Szidi (Vigopera), Kerényi Adél (Temesvár), Felhő Rózszi, Parlaghy Kornél (Arad), Kovács Lili, Hegyi Lili és Gyöngyi Jolánka, a mi kedves ismerőseink. Hahnel Aranka, Thuryné Böske is szerződés nélkül kószálnak, Thury Elemér moziszinész lett s Désy Alfréd is, de ők is szivesebben játszanának színpadon. Szilassy Etelnek, Gazdy Arankának, Antal Erzsinek (Kolozsvár), Kassay Rózsának (Nagyvárad), Batizfalvy Elzának szintén nincs szerződése. Markovits Margit is folyton debreczeni sikereiről álmodozik, de ő is „facér“. Krémer Jenő, Iványi Antal, Gyöngyi Izsó, a debreczeniek kedvelt komikusai Ligeti Lajossal együtt ugyanazok, de még Tompa Kálmán, Pintér Imre, Bihari Ákos is szerződés után futkosnak s kiegészíti a „bandát“ Bérczy Ernő, aki néha-néha felruccan az ügynökséghez, ahol annyi a facér színész, mint a polyva.

Ugy-e szép kis névsor. Milyen előkelő művész-társulatot lehetne belőle szervezni?!

És még a magyar színészet dekadenciájáról beszélnek egyesek.

Zéta.

Vénasszonyok nyara.

A Debreczeni Szemle számára írta: TÁRNAI IVÁN.

A vénasszonyok tudják a kötelességüket. Vagy legalább a nyaruk tudja. Kevés ilyen szép napja volt a hivatalos nyárnak, mint most a vénasszonyok ökönyálás nyár-idején van.

Tulajdonképpen helytelen is ez az elnevezés. Hiszen olyan az évnek ez a gyönyörű szaka, mint a negyven éves asszony. Az pedig még nem vén. Már néhány száz elűst szövődött ugyan a hajába, már a szeme köré is oda irt a negyven esztendő egy pár alig látszó szarkalábat, de azért még mindig szép asszony. Érzi már, tudja már, hogy napjai meg vannak számlálva, de azért még nem akarja otthagyni a porondot. Sőt! Harcba viszi, sorompó elé állítja minden báját, melyeknek szépségén ha át is csillan a tél hava, azért utolsó fellobbanásukban még perszelní is tudnak.

Olyan az ősz, mint az ügyes piktor. Palettájának minden színét rápazarolja a természetre. Pirosra festi a levelet, érett bogycát csügget a fákra, smaragdolt önt a folyó habjába és az égbe oda pingálja a legszebb

Flensége a pénzének, aki nem az ADRIA műteremben
fényképteti magát.

3 hónapig minden 6 darab fényképre egy nagytás ingyen jár. Szent-Anna-u. 5. Telefon 12—66.

báránnyelűket. Azután egy ecsetvonással a fakó tarlót pirosuló szántássá változtatja, majd megunva a piros szín uralmát, sárgával festi át a bokrot és fát, az egészre rászövi csillogó ökörnyál szemfedőjét és megaranyozza őszi napsugárral.

A szél pedig hétágu sipján fujdogálja hozzá édes szimfoniáját, az elmúlt nyárról.

A legszebb poézis a hervadás költészete, talán az ébredésnél is szebb. Valami bus hangulat teszi rabjává az embert. Nem tud megmaradni a kőházak között, vágyik ki a szabadba, a sárguló erdőre, ahol a lehullt levelek forgó szőnyegén lehet róni az utat. Csendes az erdő, ritkán hallik madárdal, csak néha hull le peregve egy-egy falevél. Valami megható a természetnek ez a mosolygós haldoklása. Mint egy jó gyermek, jajszó nélkül, láztól piros, de azért nevető arccal halódik.

Talán ez van hatással a betegek nagy részére, akik átküzdik a nyarat, beteg szervekkel átkinlódják s mikor jön az ősz, levélhullás idején ők is eltávoznak. Talán szebb is ilyenkor a halál. Könnyebb megbarátkozni az elmúlás gondolatával, ha tudjuk, hogy ez a napsugár az utolsó lobogás, ez a pompa már csak a halál előtti cicoma. Utána jön a tél, a hideg, a sötét. A dudorászó szellő ordító vihar lesz, a fülemile dala farkasordítás. Milyen jó is lesz már akkor a föld csendes ölében pihenni.

Még nyílnak a kertben az őszi virágok, — de ki tudja, mit hoz már a holnap.

*

= **Könyves Tóth Kálmán.** Mai számunk boritéklapján Könyves Tóth Kálmán szelid tekintetű arca tükröződik elénk. Azé a jóságos lelkü, puritán egyszerűségü, ideális gondolkodásu református lelkészé és költő-íróé, aki most ünneplő működésének 50 éves évfordulóját. Egy kötet verset rendezett ez alkalomból sajtó alá, melyek mindenike igaz, derék és szelid emberi érzések művészi megnyilatkozásai. Nagyon hasonlatosak a Tompa Mihály és Pósa Lajos verseire ezek a poemák, melyek a magyar versírás egy régebbi korszakának késői hirmondói. Egy régebbi becsület s mindenek felett magyaros és nemzeti korszak virágainak őszi nyitászai. Illatosak, színesek, jó erkölcsökre, kedves, szelid emóciókra készítetők. — Olyanok, mint maga a jóságos és „*aranyszáju*“ Könyves Tóth Kálmán, egész Debreczen „nagytiszteletű bátyám uram“-ja. A költeményes kötetet az ország sajtója is nagy elismeréssel méltatta, mi pedig a magunk részéről megkülönböztetett ajánlással hívjuk rá a figyelmet. Kapható a szerzőnél, az ispotály-téri lelkészi lakban.

*

Dr. Kardos Albertnek a debreczeni áll. reáliskola igazgatójává történt kinevezését ma publikálja a hivatalos lap. Általános nagy örömmel regisztráljuk a hirt, melyet most *lapzártakor* kapunk s mellyel jövő számában érdemlegesen fog foglalkozni a *Debreczeni Szemle*, mely dr. Kardos Albertben illusztris főmunkatársát tiszteli.

*

= **Közös akarattal a halálba.** Állandó rovatcim lehetne ez a négy szó. Minden ostobaságnak meg van a maga divatja. Most a kettős öngyilkosságnak van módija, mint mondanák az öregek, akik dehogyan adtak volna igazat a bolondosnak tartott Schoppenhauernek. Itt van a Tóth Erzsike és a Bodnár György tragédiája. A lapok azt írják, hogy végzetes tettük oka ismeretlen. Minthogy holt bizonyos (most már az), hogy ha a két szerencsétlen idegbeteg, hiszterikus

embert, leányt és férfit megkérdeznék oda fenn a mennyországban, hogy miért jöttek oda idejük lejárta előtt, nem tudnák megmondani. Mi azonban megmondjuk a nagy titkot. Betegek voltak, az élet nyomorék lelkü, beteg emberei. Ennek az idegbeteg, gyalázatos életnek degeneráltjai, váltakozó hangulatok szegény betegei, akik jobb is, hogy meghaltak s nem szaporították ujjabb s még degeneráltabb nemzedékekkel ezt a gyalázatos korszakot.

*

× **Javul a pénzpiac**, mondják, de mi csak üres kézzel jövünk haza arról a piacról nap-nap után. Mert a bankok most is állig gombolkozva fogadnak bennünket. De hát most már mégis jobb reménységekkel lehetünk. Vigasztalókban nincs hiány s érdekes, hogy szegény Csokonai Vitéz Mihályt is vigasztalóként rángatják elő egyesek s azt hirdetik, hogy ő megjósolta, hogy 1913 elején még az embernek is kutya dolga lesz, de az 1913. év végére még a kutya is nagyságos urrá vedlik át. Hogy miképpen került ez az időjósulás szegény Vitézhez, nem lehet tudni, de a megszorultak sokkal jobban hisznek Debreczenben még ma is a próféciájában, mint a költészetében.

*

— **A Concours Hippique** előkészületei lázasan foglalkoztatják a rendezőseget. Főleg a vendégek tömegének elhelyezése okoz sok gondot és fáradságot, mert oly arányu idegenforgalom mutatkozik az októberi lovasjátékokra, amilyen eddig még soha sem volt tapasztalható Debreczenben. Ausztria és Magyarország minden részéből jönnek előkelő résztvevők, de Német- és Oroszország is képviselve lesz az idei Concours Hippique-en. A díjak nagyrésze már megérkezett s a jövő hét folyamán egyik piac-utcai kirakatban lesznek közszemlére kitéve. Főleg Károly Ferenc József, Frigyes és Lipót Szalvator főhercegek díjai keltenek feltűnést, úgy nagyértékük, mint művészi kivitelük révén. De ezeken kívül egész serege áll a legszebb díjaknak a rendezőség rendelkezésére. Az október tizenhetedik horthobágyi kirándulásra is nagy az érdeklődés városszerte. A kirándulásra jelentkezéseket Loránt József versenytitkár fogad el, Piac-utca 16. szám alatt. Ugyanitt lakásbejelentések is eszközölhetők.

*

= **A tudatlan ügyvéd.** Ausztriában, a bölcseségek hazájában egy ügyvédet fegyelmi alá vontak és el is marasztaltak azon a címen: hogy tudatlan. Ezt az esetet nagy gaudiummal fogadták nálunk is és kívánják ide hozzánk is. A tudatlan ügyvédet meg kell fegyelmizni, pénzbüntetésre, esetleg szilenciumra ítélni, de mindenesetre megbélyegezni. Valóban: a dolog így első pillantásra tetszetősnek látszik, különösen köztünk, alperesek, tehát perveztesek között feltétlenül népszerű, mert — hogy visszafelé fordítsam az anekdotát — tudvalevő dolog, hogy a pert sohasem magunk veszítjük el, hanem mindig az ügyvéd tudatlansága. Azonban az ujjongók meg méltóztatnak feledkezni valami egészen különös, de azért mégis csak meglévő dologról: a kvalifikációról. Ennek az intézménynek az értelmében mindenkinek, aki valami diplomát szerzett, szentséges, szent és csorbithatatlan joga van ahhoz, hogy számár legyen. A vizsgálatait letette, a pátensét megkapta, a tudásáért tehát nem felelős többé senkinek, csak — a saját gyomrának. Fegyelmi vétséget tehát nem követhet el, ha nem tud valamit. Sőt többet mondok: ha az osztrák precedens virágokat találna hajtani nálunk is, fogadást rá,

hogy az igazságügyminisztertől elkezdve Nyuzó Mártonig minden egyes magyar ügyvédet fegyelmi alá lehetne vonni valami törvénynek a nem tudása miatt.

Mindent még egy újságíró sem tudhat, pedig annak nincs is kvalifikációja és a mesterségbeli baklövésekre a flastrom nem fegyelmi, hanem jogorvoslat. Lám, Amerikában nincs diploma, ott a suszter is kiakaszthatja a táblát, hogy ő ügyvéd és praktizálhat is. És ott a mesterségbeli szamárságért nem fegyelmi büntetés jár, hanem sokkal egyszerűbb és természetesebb valami, — éhenhalás.

*

Janatka Alajos kereskedelemi és műkertészeti telepe a Szoboszlói-úton. (Virágüzlete Debreczen, Piac-u. 59. sz. Telefon 8—44. Telefon-telep 10—46.)

Marx cukrászdában

havi nagy kávé abonemánt 7 korona. ~~~

Tavaszi ünnep.

Ágnes — — — — —	Károlyi Ibolyka
Lizi — — — — —	Bányai Irén
Zólyomi — — — — —	Nagy Sándor
Rápol — — — — —	Lajthay Károly
Japán ruhás hölgy — — — — —	Jávör Giza
Klug — — — — —	Madas István
Inas — — — — —	Kolozsvári
Inas — — — — —	Rózsa

A fűnek-fának adós Zólyomi kapitány valami jótékonyági ünnepen akarja végleg magához bilincselni a gazdag Rádics Ágnest, aki azonban Rápoltot szereti. A kapitány elhagyott szeretője Lizi azonban tudja ezt s vallomásra bírja Rápoltot, aki viszontszereti Ágnest. A vallomást megtörténik. A kapitány számítása füstbe ment. De ő nem adta fel egykönnyen a küzdelmet. A Rápol lakására menekülő Ágnest elakarja onnan vinni. Az ellenszegülő Rápoltra kardot ránt, mire ez browningja csillogtatásával tereli vissza a tárgyalást a rendes medrébe. Ágnes is megjelenik; a kapitány köröörög neki, legyen az ő menyasszonya, majd eltávozik, kijelentve, hogy ha tíz percen belül nem követi őt Ágnes: agyonlövni magát. A habozó Ágnesbe Lizi önt határozottságot, elmondva neki, hogy mily perfidül bánt el vele a kapitány. Ágnes tehát marad. A tízperc elteltik s csakhamar jelenti egy privat diener, hogy gazdája, Zólyomi kapitány agyonlövötte magát. A harmadik fölvonásban Rápol és Ágnes már boldogan ölelik egymást, Lizi pedig elvonul, hogy a halálba is kövesse a kapitányt, aki nélkül nem tud élni.

VALÓDI édes, nemes szegedi **paprikakülönlegességek**

óriási raktára

Lindenfeld J. Jenő

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében
Pénzügyi palota. Telefon 79. szám.

Buksi.

Villányi — — — — —	Kassay Károly
Laura — — — — —	Halassyné
Ella — — — — —	Borbély Lili
Ilka — — — — —	Nagy Aranka
Lori — — — — —	Markus Angela
Teri — — — — —	Bányay Irén
Szabolcs — — — — —	Várady Márton
Parázs Pityu — — — — —	Rónai
Black — — — — —	Oláh Gyula
Sterbinszky — — — — —	Bombay Gusztáv
Ambró — — — — —	Payer Margit
Klára — — — — —	Jávör Erzsi
Vanda — — — — —	Mucsy Anna
Andornaky gróf — — — — —	Kormos Feri
Mikoláné — — — — —	Erdélyi Margit
Maris — — — — —	Egri Berta

A darabnak három fiatal leány, meg a már férjnél levő, de annál pajkosabb testvérük, továbbá egy amrikai aviatikus és Buksi a fő-fő szereplői. Buksi aféle gyerekrühába öltözött nőhódító, aki szemet vetett a leányzók egyikére és sok bolondság meg furcsa helyzet közepette el is éri célját. Az aviatikus is kap egyet e lányok közül s végül a harmadik leány is férjhez megy.

Marx cukrászdából

rendelje szükségletét most,
mert az darabonkint 12 fill.

Szegény Jonathán.

Vandergold, gazdag amerikai — — — — —	Sz. Nagy Imre
Tripp Jonathán — — — — —	Rónai Imre
Qukili Tóbiás, impressárió — — — — —	Kassay Károly
Catalucci, zeneszerző — — — — —	Bombay Gusztáv
Dryander, professor — — — — —	Madas István
Harriett, unokahuga — — — — —	Nagy Aranka
Novalszky, lengyel gróf — — — — —	Kormos Ferencz
Arabella, huga — — — — —	Mucsy Anna
Holms, ügyvéd — — — — —	Vándory Géza
Billy, szerencsen szolga — — — — —	Szalay Gyula
Molly, Vandergold cselédje — — — — —	Borbély Lili
Francois, felügyelő — — — — —	Dalnoky Viktor
Big — — — — —	H. Serfőzy Etel
Hunt — — — — —	Sziklay Valeria
Grant — — — — —	Abay Ilona

Jonathán már minden mesterséget megpróbált, de semmi se sikerült neki. Legutóbb szakács volt, de elrontotta a tortát s a szakácsnéval Mollyval együtt elcsapták őket. Épen öngyilkos akar lenni, mikor a szintén életunt, de gazdag Vandergold azt ajánlja, hogy cseréljenek szerepet az életben s egész vagyonát ráhagyja. Jonathán Mollyval nagy ur lesz, de azért a gazdagság sok bajt okoz neki, utoljára is visszavágyja a régi szegénységet. Vandergold meg a szegénységet unja meg s miután szerelmese is segít neki, vagyonát visszakapja Jonathántól. Persze nem mindet s így mind a két pár boldog lesz.

Beiratás előtt

Értesítjük a n. é. helybelli és vidéki közönséget, hogy téves azon híresztelés, hogy mi csakis nagyban árusítunk, mert végülünk **épen olyan olcsó gyári árban árusítunk kicsinyben**, mint nagyban. Az **ősi idényre** már megérkeztek a friss

posztó és gyapjuszövetek nagy választékban.

Női cosztümszövetekben is igen nagy raktárt tartunk, a legolcsóbb minőségűtől a legfinomabb angol szövetig. **Maradékok feltűnő olcsó árakban.** Tisztelettel:

DOMÁN ÉS KURZ
PIAC-UTCA 49. SZÁM, a Főpostával szemben.

Csókszanatórium.

Dr. Kontár — — — — —	Fehér Gyula.
Krisztina kisasszony — — — — —	Halasiné.
Robertin, unokahuga — — — — —	Mucsy Anna.
Brürolin, földbirtokos — — — — —	Maros István.
Brürolinné — — — — —	Uti Gizella.
Móritz, a fia — — — — —	Oláh Gyula.
Kalandor — — — — —	Szalay Gyula.
Gróf Zaráy Nepomuk — — — — —	Lajthai Károly.
Mimi hercegnő — — — — —	Borbély Lili.
Mosusz Barnabás szappangyáros — — — — —	Rónai Imre.
Zenith Beduin költő — — — — —	Kormos Ferencz.

Brürolin földbirtokos fia szereti Krisztina kisasszony unokahugát, Robertint. Miután szülei, illetve gyámjuk elleni házasságukat, a fiatalok összeheszelnek, hogy szanatóriumba csukatják magukat, súlyos idegbetegséget tettetve. A szanatórium, amint a neve is mutatja, direkt e célra van berendezve. Dr. Kontár érti a mesterséget, hogy minél több szerelmes párt hozzon össze a szanatóriumban, hol egy kalandor, gróf Zaráy Nepomuk és Mimi hercegnő enyelegnek egymással, miközben minden lehető ellopnak a vendégektől. Móric szerelmes lesz Mimibe, de ez a szerelem nagyon rövid lejáratu, Móric alapjában mégis csak Robertinhez húz. Sok bonyodalmas eset történik. Móric a végén Mimit a rendőrségen lopás miatt feljelenti, mire Mimi alibit igazol; Móricot pedig össze vissza pofozzák. A szülők is eljönnek, kiderül a fiatalok csalafintasága, de boldog befejezésül a szülők mégis csak ráadják áldásukat a házasságra.

A színházi büffében

kellemes a
gyomor-ápolás.

Hajduk hadnagya.

Blanchfort Philibert gróf, a „Seran“ drago- nyosok ezredese	— — — —	Oláh Gyula
Balajthay, hajdu hadnagy	— — — —	Kormos Ferenc
Vivenot	— — — —	Sz. Nagy Imre
Bischoffshoffen) tisztek a „Seran“ drago- Kressenbronn) nyos ezredben	— — — —	Szalay Nádas
Boronay Imre, hadnagy a győri hajdu ezredben	— — — —	Váradi
Hájas András, strázsamerster	— — — —	Rónai Imre
Barbarina, a felesége	— — — —	Mucsy Anna
Gaston de Jaocourt, kadét az „Arco“ lovas ezredben	— — — —	Borbély Lili
Scherffenberg Jadviga grófnő	— — — —	Nagy Aranka
Szép Icig, a császári hadak kéme	— — — —	Kassay Károly
Diego de Albuféra, százados a „Mercy“ vértesezredben	— — — —	Vándory Géza

Imre, kuruc hajduhadnagy szerelmes Jadviga grófnőbe. Hogy vele találkozassék, ott hagyja az őrhelyét, ami háborus időkben különösen főbenjáró bűn s ezért a hadi törvényszék halálra ítéli. A siralomházban buslakodik Imre hadnagy, mialatt a jószívű Szép Icig strázsamerster a feleségével Barbarinával, mint vándor-színészek, beszőknek a siralomházba, ahol Imre hadnagy bucsu-ünnepélyt tartja. A vándorszínészek közt szerepel mint férfi, Jadviga grófnő is. Megszöktetik Imre hadnagyot, aki menekülése közben tudja meg, hogy a labancok ortvátadást intéztek a magyar kuruc csapatok ellen. Katonái élére áll, dicsőséggel megnyeri a csatát, elveri a labancot. A vitéz hajdu hadnagy így megmenekül a halálos büntetéstől, kegyelmet kap s elveszi feleségül a szerelmes grófnőt.

Csődtömegeladási hirdetés.

Mint Vb. Róth Antal csődtömeggondnoka ezennel közhírré teszem, hogy a csődtömeghez leltározott, abban I. 1—32. tétel szám alatt felvett 11,732 korona beszerzési és 2092 korona becsértékű üzleti berendezést és berendezési tárgyakat, továbbá II. 1—614. tétel szám alatt felvett 7745 korona 20 fillér beszerzési és 4745 korona 30 fillér becsértékű árukat, nemkülönben a III. felvett 1—40. tétel számú 959 korona 85 fillér beszerzési és 504 korona becsértékű árukat az ideiglenes csődválasztmányának a debreczeni kir. Törvényszék, mint csődbíróság által jóváhagyott határozata alapján zárt ajánlati versenytárgyalás útján eladom.

Az ajánlatok zárt borítékban a csődválasztmány elnökéhez: Dr. Szücs Géza debreczeni ügyvéd urhoz (Széchenyi-u. 14. sz.) nyújtandók be és ugyancsak nála fizetendő le a becsérték 10%-a, mint bánatpénz.

A berendezésre és berendezési tárgyakra, úgy az árakra külön-külön is lehet ajánlatot tenni.

A zárt ajánlati versenytárgyalás határideje 1913 évi október hó 1-ének délután 5 órája. Ugyanekkor fog a választmány az ajánlatok elfogadása, vagy el nem fogadása fölött dönteni.

A versenytárgyalás további feltételei a következők:

1. A választmány fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok felett szabadon határozzon és a jelzett időben megtartandó választmányi ülésen az ajánlatot tevők között s esetleg szóbeli versenytárgyalást is tarthasson.

2. A csődtömeg az eladásra bocsátott árúknak sem minőségéről, sem mennyiségéről, sem pedig a leltár helyességéről szavatosságot nem vállal. Megjegyeztetik azonban, hogy az áruk becslése szakértő becsüs közbenjöttével eszközöltetett.

3. Vevő az ajánlat elfogadásától számított 48

óra alatt az árukat átvenni és ugyanakkor a vételárat kifizetni tartozik s amennyiben a vevő az ajánlati feltételeknek eleget nem tenne, bánatpénzt a csődtömeg javára elveszti és ezenfelül kártérítési kötelezettsége épségben marad.

4. Vevő azon helyiségeket, hol az áruk jelenleg vannak, használni jogosítva nincsen, hanem köteles az árukat onnan az ajánlat elfogadásától számított 48 óra alatt elszállítani.

5. A vételi illetéket vevő viseli.

6. A leltár és az áruk tömeggondnok közbenjötté mellett bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1913 szeptember hó 25.

Dr. Révi Nándor, tömeggondnok.

1913. V. 2342. sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Kuthi Sándor debreczeni ügyvéd által képviselt Tóth Gyula végrehajthatónak végrehajtást szenvedő elleni eddig összesen 85 kor. 26 fillér perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbíróóság 1913. V. 4985. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél hirozilag lefoglalt és 590 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Darabos-utca 16. szám alatt leendő megtartására 1913 évi október hó 6-ik napjának d. u. 3 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok a fizetett összeg betudásával és egyéb ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Debreczen, 1913 szeptember hó 19-én.

Gáll Vilmos, kir. bir. végrehajtó.

Üzletáthelyezés miatt

a raktáron levő összes cikkek, u. m. női felöltők, pongyolák, costümök és blusok, valamint lüszter és gummi köpenyek mélyen leszál-
litott áron szerezhetők be

HALMÁGYI SÁMUEL

fő- és fiók üzletében, Piac-utca.

3094—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bíróság 1913/V—3347—1. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Eisler József és testv. részére debreczeni lakosoktól 188 K 30 fill. tőke, ennek 1913. év február hó 2. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 70 kor. 70 fill. perköltség erejéig 1913. évi június hóban hirozilag lefoglalt és 1050 koronára becsült szemfedél és egyéb ingóságok 1913. évi szeptember hó 29-én, délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Debreczenben

Hunyadi-u. 11. sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi július hó 28-án.

Oláh Géza, birói kiküldött.

17,707—1913.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város házipénztárának és az általa kezelt alapoknak 1914. évi költségelőirányzata elkészült s az a törvény rendelkezéséhez képest a folyó évi szeptember hó 26-ik napjától kezdődőleg közszemlére kitétetett a város számvevői hivatalánál, ahol is az a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Erről a város adózó lakossága azon felhívással értesítettik, hogy a költségvetésre vonatkozó netaláni észrevételek a közgyűlés napját megelőző 5 nappal írásban a Tanácshoz adhatók be.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1913. évi szeptember 25-ik napján tartott üléséből.

A városi Tanács.

1913/V—2257. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Fülöp Ödön debreczeni ügyvéd által képviselt Schwartz Zseni végrehajtható végrehajtást szenvedő elleni 600 kor. tőke, ennek 1913. év aug. hó 1. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 88 K 14 f perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbiróság 1913/V—5001. sz. kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél biróilag lefoglalt és 981 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülvizsgáltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Batthyány-u. 2. és Simonffy-utca 51. szám alatt leendő megtartására 1913. évi október hó 1. napjának d. e. 1/2 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1913 szeptember hó 12-én.

Gál Vilmos, kir. bir. végrehajtó.

Apollo mozgósínház.

E héten szenzációs új műsor!

Nőruha szabásmintát és varrást úgy az angol :: mint francia módszer szerint

uri lányok leggyorsabban és legpontosabban csakis

GOLDSTEIN PIROSKA

Szent-Anna-utca 32-ik szám

szabásmintái és varróiskolájában

(Svetits-intézet mellett) sajátíthatják el. Beiratások bármely napon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig. Felvilágosítással szívesen szolgálók. Szíves pártfogást kérek: **GOLDSTEIN PIROSKA**

1913/V—2027. sz.

Árverési hirdetmény.

Dr. Fülöp Ödön debreczeni ügyvéd által képviselt Tasnádi Kereskedelmi és Hitelszövetkezet végrehajtható végrehajtást szenvedő elleni 3000 K tőke, ennek 1912. év december hó 3. napjától járó 6% kamata és eddig összesen 307 K 68 f perköltség erejéig a debreczeni kir. járásbiróság 1913/V—4978. számú kiküldő végzése folytán a végrehajtást szenvedőnél biróilag lefoglalt és 3303 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak — a felülvizsgáltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek — Debreczenben, Teleki-u. 75. és 104. szám alatt leendő megtartására 1913. évi október hó 2. napjának d. e. 8 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt levő butorok és egyéb ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1913 szeptember hó 12-én.

Gáll Vilmos, kir. bir. végrehajtó.

2350—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. biróságnak 1913/V—193—3. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Wiener Credit Gesellschaft részére a fizetett összeg betudásával debreczeni lakostól 56 kor. 20 fill. tőke, ennek 1912. év június hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 43 kor. 37 fillér perköltség erejéig 1913. évi január hó 25-én biróilag lefoglalt és 700 koronára becsült bőrfedelű hirtő ingóság 1913. évi szeptember hó 27-én, délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Zsibvásártéren megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 23-án.

Oláh Géza, birói kiküldött.

DIANA FÜRDŐ árai a legolcsóbbak!!
a vasuti indóházzal szemben